

Полученные данные могут быть использованы в ветеринарной, судебно-медицинской экспертизе, а также при определении состава растительного сырья медицинского и хозяйственного назначения.

В дальнейшем запланировано исследование других представителей отдела Pinophyta, с целью составления полной определительной таблицы для Голосеменных растений Одесской области.

Литература

1. Барыкина и др. Справочник по ботанической микротехнике. Основы и методы.- М.: Изд-во МГУ, 2004.
2. Дендрофлора України. Дикорослі та культивовані дерева й кущі. Голонасінні; Довідник /М. А. Кохно, В. І. Гордтенко, Г. С. Захаренко та ін., за ред. М. А. Кохна, С. І. Кузнецова; НАН України. Нац. бот. сад. Ім. М. М. Гришка, – К.: Вища школа., 2001
3. Лакин Г.Ф. Биометрия: Учеб. пособие для биол. спец. вузов – 4-е изд., перераб. и доп. – М.: Высш. шк., 1990.
4. Masuyakin S. L., Fedoronchuk M.M. Vascular plants of Ukrain a nomenclatural checklist. К.: NASU, 1999.
5. Мейер А. Повествовательное, землемерное и естественное описание Очаковской земли, содержащееся в донесениях. – Санкт-Петербург: Б.И., 1794

АРХИТЕКТУРНО-ПЛАНУВАЛЬНЕ ЗНАЧЕННЯ ДЕРЕВНИХ ЛІАН ДЛЯ НАСЕЛЕНИХ ПУНКТІВ

*Гомля Л.М., Теслюк М.Г.
Полтавський ДПУ імені В.Г. Короленка*

Багатство декоративних властивостей деревних рослин та їхня здатність змінюватися в часі створює необмежені можливості для формування зовнішнього вигляду озелених територій населених місць. Завдяки насадженням можна краще поєднати в одне ціле деякі будівлі та їх групи, а житлові будинки й адміністративні установи – в цілісний комплекс або квартал.

Декоративні насадження поліпшують архітектурний вигляд міст, надають їм кольорової різноманітності, створюють об'ємно-просторовий силует. Крім того, насадження можна використовувати для регулювання руху транспорту та пішоходів, влаштування острівців безпеки, маскування непривабливих об'єктів та деяких елементів міста.

Завдяки великому архітектурно-планувальному і санітарно-гігієнічному значенню декоративні насадження є однією з основних складових частин, які створюють комплекс міста чи селища. Тому озеленення міст, яке пов'язане з цілим рядом архітектурно-художніх, планувальних, інженерно-технічних, біологічних, культурно-освітніх та інших питань, має врахову-

ватися під час комплексної забудови території.

Серед великого різноманіття декоративних деревних рослин особливу групу складають виткі рослини, які з успіхом використовують для озеленення стін будинків, парканів, альтанок, а також розміщують на спеціально влаштованих опорах. Ще одним важливим фактом є той, що влітку стіни будинків, закриті виткими рослинами, практично не перегріваються від сонячної радіації і завдяки цьому в приміщеннях знижується температура повітря і створюється здоровий мікроклімат. Те ж саме стосується і промислових споруд, якщо вони задекоровані виткими рослинами, то покращується їхній зовнішній непривабливий вигляд, зменшується шум і перекривається нахождение пилу в заводські та адміністративні корпуси [1].

У парках і скверах за допомогою витких рослин можна створити високодекоративні композиції, що приваблюють увагу відвідувачів, створюють комфортні умови для повноцінного відпочинку. Тому широке впровадження в озеленення витких деревних рослин, безумовно, необхідне.

Однак, попри високим декоративним якостям, виткі деревні рослини мало використовують в озелененні. В основному виткі деревні рослини вирощують в ботанічних садах, дендропарках та окремі види на присадибних ділянках. Не є виключенням в цьому плані і зона Лівобережного Лісостепу України.

В зв'язку з цим виникла необхідність особливу увагу звернути на родину Виноградові (*Vitaceae* Lindl), зокрема роди виноград (*Vitis* L.), виноград дівочий (*Parthenocissus* Planch.). Ці ліани володіють не лише високими декоративними якостями, а і мають велике практичне значення. Невибагливі до умов існування (зокрема до родючості ґрунтів), добре переносять часткове затінення, мають високу посухо- та зимостійкість, майже не уражаються шкідниками і хворобами [2] (*Vitis amurensis* L, *V. labrusca* L, *V. vulpina* L, *Parthenocissus quinquefolia* Planch.). Однак їх цінність полягає в тому, що ці види завдяки широкій листовій пластинці та великій вегетативній масі, обплітаючи стіни будівель, балкони, альтанки, значною мірою сприяють зменшенню пилового забруднення, знижують рівень шумів, очищують повітря, поглинаючи вуглекислий газ, чадний газ, леткі сполуки сірки, азоту тощо.

Отже, представники родів *Vitis* L. та *Parthenocissus* Planch. досить добре себе зарекомендували у вертикальному озелененні міст та сіл, і тому потребують подальшого вивчення їх біоекологічних особливостей і на цій основі розробки методів використання їх як декоративних компонентів в озелененні міст та в паркових композиціях.

Література

1. Дойко Н.М. Деревні ліани в озелененні міста Біла Церква // Вісник КНУ. Сер. Біологія. – 2000. – Вип.30. С.20-21.
2. Калініченко О.А. Декоративна дендрологія. – К.: Вища школа, 2003. – 135с.